

SERİNHİSAR KOCAPINAR ORTAOKULU

2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
TC İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ
8. SINIFLAR I. DÖNEM I. SINAV

CEVAP ANAHTARI

Aşağıda verilen açık uçlu sınav sorularını cevaplandırınız.

1. Soru

Kazanım: İTA.8.1.1. Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın başlarındaki siyasi ve sosyal durumunu kavrar.

XIX. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti dağılma sürecine girdi. Bunun üzerine Osmanlı aydınları ve devlet adamları dağılmayı önlemeye yönelik fikirler üretmeye ve çözüm yolları bulmaya çalıştılar. Böylece devletin parçalanıp dağılmasını önlemek için bazı fikir akımları ortaya çıktı. Aşağıda bu fikir akımlarıyla ilgili bazı bilgiler verilmiştir. **Verilen bilgilerin hangi fikir akımlarıyla ilgili olduğunu boşluklara yazınız. (16 Puan)**

I. XVIII. yüzyıldaki ıslahatlara dayanan fikir akımıdır. Bu fikir akımıyla Avrupa'nın bilimini, tekniğini, yönetim şeklini, ekonomik düzenini ve düşünce yapısını alarak Osmanlı Devleti'nin geri kalmışlıktan kurtarılıp dağılmasını önlemek amaçlanmıştır.

Batıcılık

II. Osmanlı Devleti'nin sınırları içinde yaşayan bütün halkı hangi din veya milletten olursa olsun ayırım yapmadan kaynaştırarak Osman Devleti'ni yıkılmaktan kurtarmayı amaçlamaktadır. 'Eşitlik' ilkesine dayanır. Balkan Savaşlarıyla önemini yitirdi.

Osmanlıcılık

III. Ziya Gökalp, Yusuf Akçura ve Mehmet Emin Yurdakul gibi aydınların savunduğu bu fikir akımına göre Osmanlı Devleti dili, soyu ve ülkesi bir olan toplum oluşturulursa yıkılmazdı. Osmanlı Devleti yönetimi altında yaşayan Türklere millî bilinç kazandırmayı amaçlamıştır.

Türkçülük

IV. Dini kuralların devlet ve toplum hayatına tam anlamıyla hâkim olmasını ve Müslümanların Osmanlı halifesinin etrafında toplanmasını savunan fikir akımıdır. Sultan II. Abdülhamit Dönemi'nde etkili olan bu fikir akımına göre Osmanlı padişahı aynı zamanda Müslümanların halifesi olduğu için kurulacak Müslüman birliği, devlete eski gücünü ve saygınlığını yeniden kazandıracaktır.

İslamcılık (Ümmetçilik)

2. Soru:

Kazanım: İTA.8.1.2. Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim hayatından hareketle onun kişilik özelliklerinin oluşumu hakkında çıkarımlarda bulunur.

Aşağıda Mustafa Kemal Paşa'nın doğduğu ve çocukluk yıllarını geçirdiği Selanik şehrinin özellikleriyle ilgili bilgiler verilmiştir. **Bu verilen bilgilerin Selanik şehrinin hangi alanlarla ilgili özelliklerini yansıttığını parantez () içine yazınız. (16 Puan)**

- I. Avrupa'yla ve Osmanlı başkenti İstanbul ile demiryolu bağlantısı **(Ulaşım)**
II. Türk, Rum, Sırp, Rum, Bulgar ve Ermenilerin bir arada yaşaması **(Sosyal veya toplumsal)**
III. Pamuklu ve yünlü kumaş üreten dokuma sanayinin bulunması **(Ekonomi veya iktisat)**
IV. Türkçe, Rumca, Bulgarca ve İbranice basılan resmi vilayet gazetelerinin takip edilebilmesi **(Kültür)**

3. Soru:

Kazanım: İTA.8.1.3. Gençlik döneminde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen önemli kişileri ve olayları kavrar.

Mustafa Kemal Paşa'nın fikir ve kişilik yapısının oluşmasında bazı yerli ve yabancı yazarlar, şairler etkili olmuştur. **Bu yazar ve şairlerden 6 tanesini yazınız. (18 Puan)**

Yerli Yazarlar

- I. **Ziya Gökalp**
II. **Tevfik Fikret**
III. **Namık Kemal**
IV. **Mehmet Emin (Yurdakul)**

Yabancı Yazarlar

- I. **Rousseau**
II. **Voltaire**
III. **Montesquieu**

4. Soru:

Kazanım: İTA.8.1.4. Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir.

Mustafa Kemal Paşa'nın askerlik hayatında yaşadığı bazı olay ve olgular aşağıda verilmiştir. Bu olay ve olguları Mustafa Kemal Paşa'nın kişilik özellikleriyle ilişkilendirip boşluklara özelliklerini yazınız. **(12 Puan)**

I. Osmanlı Devleti İtalya'nın Trablusgarp'ı (Libya) işgal girişimine doğrudan müdahale edemedi. Mısır, İngiliz işgali altında olduğu için karadan, donanmanın yetersizliğinden dolayı da denizden Trablusgarp'a yardım gönderilemedi. Aralarında Mustafa Kemal'in de bulunduğu genç subaylar, gönüllü olarak Libya'ya gittiler.

Vatanseverlik

II. Yazar, Picardie Manevraları tatbikatında Paris'te Mustafa Kemal'le yaptığı görüşmeyi şöyle özetler:

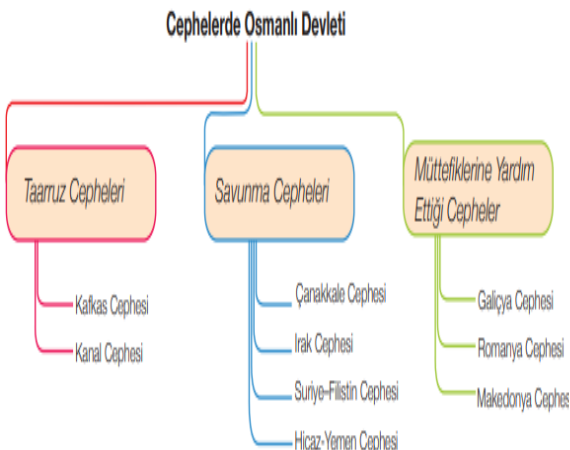
"Mustafa Kemal'e manevralar konusundaki izlenimlerini sorduğumda: *"Uçaklar savaşlarda çok önemli rol oynayacaktır."* dedi. Havacılık o zaman yeniydi ve sadece gözlem amaçlı kullanılıyordu. Mustafa Kemal'in görüşlerinin isabetsiz olduğunu düşündüm. Yanılmışım, nitekim dört yıl sonra I. Dünya Savaşı'nda hava gücünün kesin etkisi görüldü.

İleri Görüşlülük

5. Soru:

Kazanım: İTA.8.2.2. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.

Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'nda yer aldığı cepheleri aşağıdaki şemanın ilgili yerlerine yazınız. (18 Puan)

6. Soru:

Kazanım: İTA.8.2.3. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu analiz eder.

Mondros Ateşkes antlaşmasının aşağıda verilen 7. ve 24. Maddelerini yorumlayınız. (20 Puan)

7. Madde: İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit edecek bir durumun ortaya çıkması halinde herhangi bir stratejik noktayı işgal etme hakkına sahip olacak.

İtilaf devletleri yapacakları işgallere hukuki dayanak hazırlamışlardır.

Ülkenin tamamı işgal tehdidi altına girmiştir.

Ülke bütünlüğünün bozulmasına yol açabilir.

24. Madde: Altı vilayette (Vilayet-i Sitte: Erzurum, Sivas, Van, Bitlis, Diyarbakır, Elâzığ) karışıklık çıkarsa İtilaf Devletleri bu vilayetleri işgal etme hakkına sahip olacak.

Doğu Anadolu'da bağımsız bir Ermenistan devleti kurmayı amaçlamışlardır.

Toprak bütünlüğümüzü tehdit etmektedir.